ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลของดนตรีบำบัดต่อการลดปวดในผู้ป่วยหลังผ่าตัดยึดตรึงกระดูกต้นขา

ผู้เขียน นางสาวดวงดาว ดุลยธรรม

สาขาวิชา ภารพยาบาลผู้ใหญ่

ปีการศึกษา 2543

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของดนตรีบำบัดต่อการ ลดปวดในผู้ป่วยหลังผ่าตัดยึดตรึงกระดูกต้นขา โดยใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีควบคุมประตูของ Melzack & Wall แนวคิดการควบคุมตนเองและแนวคิดดนตรีบำบัด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ ศึกษาเป็นผู้ป่วยกระดูกต้นขาหักที่ได้รับการผ่าตัดยึดตรึงกระดูกต้นขา ณ โรงพยาบาลหาดใหญ่ โรงพยาบาลสงขลาและโรงพยาบาลมหาราช นครศรีธรรมราช ระหว่างเดือนธันวาคม 2543 ถึง มีนาคม 2544 จำนวน 30 ราย โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ จัดให้ผู้ป่วย 15 รายแรกเป็นกลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับการจัดให้ฟังดนตรีและ 15 รายต่อ มาเป็นกลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับการจัดให้ฟังดนตรีโดยควบคุมการฟังดนตรีด้วยตนเองใน ระยะ 48 ชั่วโมงหลังผ่าตัด โดยทั้ง 2 กลุ่มไม่มีความแตกต่างกันในเรื่อง เพศ ชนิดของยาระจับ ความรู้สึกที่ได้รับขณะผ่าตัด ชนิดของการได้รับยาก่อนและหลังผ่าตัด และพัฒนาการทางอายุ ทั้ง 2 กลุ่มจะได้รับการประเมินความปวด(ใช้มาตรวัดความปวดชนิดตัวเลข) บันทึกสัญญาณชีพ ทุก 4 ชั่วโมง และการใช้ยาระจับปวดในระยะ 48 ชั่วโมงหลังผ่าตัด รวมทั้งประเมินความชื่นชอบ เกี่ยวกับดนตรี

การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความปวด จำนวนครั้งของการใช้ยาระงับปวด อัตราชีพจร อัตราการหายใจและความดันโลหิต เมื่อครบ 48 ชั่วโมงหลังผ่าตัด โดยใช้การทดสอบ ทีอิสระ (independent t – test) ระหว่างกลุ่มทดลองกับ กลุ่มควบคุม ผลการวิจัยพบว่า

- 1. กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนความปวด ในระยะ 24 ชั่วโมงแรก และในช่วง 24 48 ชั่วโมงหลังผ่าตัด ต่ำกว่า กลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
- 2. กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไม่มีความแตกต่างของจำนวนครั้งเฉลี่ยของการใช้ยา ระงับปวดทั้งในระยะ 24 ชั่วโมงแรก และในช่วง 24 – 48 ชั่วโมงหลังผ่าตัด อย่างมีนับสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05

3. กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยของอัตราชีพจร อัตราการหายใจ และความดันโลหิต ในระยะ 24 ชั่วโมงแรก และในช่วง 24 – 48 ชั่วโมงหลังผ่าตัด ต่ำกว่า กลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การเบี่ยงเบนความสนใจด้วยการฟังดนตรีโดยให้ผู้ป่วย ควบคุมการฟังดนตรีด้วยตนเอง สามารถลดความปวดหลังผ่าตัดได้มากวิธีหนึ่งโดยเฉพาะเมื่อใช้ ร่วมกับการรักษาด้วยยาและมีข้อเสนอแนะว่า พยาบาลควรนำดนตรีที่ผู้ป่วยขอบและให้ผู้ป่วยมี ส่วนร่วมในการควบคุมความปวดด้วยตนเองมาเป็นกิจกรรมเสริมในการพยาบาลเพื่อบำบัดความ ปวดในผู้ป่วยหลังผ่าตัดยึดตรึงกระดูกต้นขา และควรศึกษาซ้ำโดยเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างหรือ นำไปใช้กับผู้ป่วยที่มีความปวดจากสาเหตุอื่น Thesis Title Effects of Music Therapy on Pain Reduction in Patients with

Femur Fixation

Author Miss Duangdaow Dulyatham

Major Program Adult Nursing

Academic Year 2000

Abstract

This quasi-experimental research was aimed at studying the effects of music therapy on pain reduction in patients with femur fixation. The conceptual framework of this study was based on Melzack & Wall's gate control theory of pain, concept of selfregulation and music therapy. Thirty patients with fracture of femur who underwent open reduction with internal fixation were purposively selected from Hatyai Hospital, Songkhla Hospital and Nakhon Sithammarat Hospital during the period December 2000 to March 2001. The subjects were divided into two groups : the first 15 patients who did not listen to music were the control group and another 15 patients who listened to music were the experimental group. These two groups were homogenous with respect to sex, type of anesthetic, type of pain medication and developmental age. The experimental group was given the intervention by self-control, listening to the music via earphones, three times a day at least within the first 48 hours postoperative period while the control group was not given the music. The postoperative pain measurement (using numerical rating scale) and vital signs were assessed after the operation every 4 hours and pain medication taken in both groups was also recorded in the 48 hour postoperative period. The opinions of the experimental group regarding the music listening were also collected.

Data were analyzed and compared between the two groups using independent t – test. The results were as follows:

- 1. In the first 24 hours and during the 24 48 hour postoperative period, the mean pain score in the experimental group was significantly lower than in the control group (p < 0.05).
- 2. There were no significant differences between the experimental and control groups in terms of the frequency of pain medication taken in the first 24 hours and during the 24 48 hour postoperative period (p > 0.05).
- 3. In the first 24 hours and during the 24 48 hour postoperative period, the mean heart rate, respiratory rate and blood pressure in the experimental group were significantly lower than in the control group (p < 0.05).

The result of this research has shown that diversion of pain by music is an effective technique for postoperative pain relief especially, when used in conjunction with pain killers. It is also suggested that self-control healing by using music therapy should be encouraged in patients with femur fixation as one of the nursing therapeutics. Further research should include a larger sample size and other groups who experience pain.